

TİCARİ ELEKTRONİK İLETİ YÖNETİM SİSTEMİ (İYS)

Aşağıdaki iki yönetmelikle, mal ve hizmet tanıtımı ve pazarlaması amacıyla yapılacak her türlü elektronik iletişimin usulleri düzenlenmiştir:

- Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik (“**Ticari İletişim Yönetmeliği**”)¹
- 4 Ocak 2020’de yayımlanan Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (“**Değişiklik Yönetmeliği**”)²

Değişiklik Yönetmeliği ile ticari elektronik ileti gönderen tüm gerçek ve tüzel kişilerin kurulacak ulusal ticari elektronik ileti yönetim sistemini (“**İYS**”) kullanması zorunlu hâle getirilmiştir. Alıcı onaylarının İYS’ne **1 Haziran 2020** tarihine kadar³ aktarılması gerekmektedir.

İYS’nin işleyişi ve Ticari İletişim Yönetmeliği’nin diğer önemli maddelerinin bir özetini aşağıda takdim ediyoruz. Ticari İletişim Yönetmeliği’nin güncel hâline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

1. Ticari Elektronik İletiler

Tanım ve Amaç

Kanun, elektronik ticaret faaliyeti, “fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyet” olarak tanımlanmıştır. Buna göre, ticari elektronik ileti elektronik posta, kısa mesaj (SMS), telefon, çağrı merkezleri, otomatik arama makineleri, faks ve akıllı ses kaydedici sistemler gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli elektronik iletilerdir.

Bu iletiler, elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ya da tüzel kişilerin (“**Hizmet Sağlayıcı**”) alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderdikleri iletilerdir. Amaç, alıcıların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak, işletmelerini tanıtmak ya da kutlama ve temenni gibi içeriklerle tanınırlığını artırmak vb. olabilir.

Ticari elektronik iletiler, teknik altyapı sağlayan hizmet sağlayıcılar (“**Aracı Hizmet Sağlayıcı**”) aracılığıyla da gönderilebilir. Aracı Hizmet Sağlayıcılar sistemlerini İYS ile uyumlu olarak kurmak zorundadır.

¹ 15 Temmuz 2015 tarih ve 29417 sayılı Resmî Gazete. Ticari İletişim Yönetmeliği, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’a (“**Kanun**”) dayanılarak hazırlanmıştır. Ticari İletişim Yönetmeliği’nin ilk hâline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

² 4 Ocak 2020 tarih ve 30998 sayılı Resmî Gazete. Değişiklik Yönetmeliği’nin tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

³ Ticaret Bakanlığı bu tarihi üç ay ertelemeye yetkilidir.

TURUNÇ

Onay Alma Zorunluluğu

Hizmet Sağlayıcılar, Ticari İletişim Yönetmeliği'nde belirtilen ve aşığıda özeti yapılan istisnalar dıőında, alıcının onayı olmadan ticari elektronik ileti gönderemez.

Onay, yazılı olarak, elektronik olarak veya İYS üzerinden alınabilir. Her hâlıkârda, Hizmet Sağlayıcılar 1 Haziran 2020'den itibaren İYS haricinde aldıkları onay bildirimlerini üç iş günü içinde İYS'ne kaydettirmek zorundadır. Bu sürede kaydedilmeyen onaylar geçersiz sayılacaktır. İYS üzerinden alınmayan onaylar hakkında Őikayet olması hâlinde, alıcıdan onay alındığını Hizmet Sağlayıcı ispat edecektir. Hizmet Sağlayıcılar ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar, onay kayıtlarını onayın geçerliliğinin sona erdiği tarihten, ticari elektronik iletilere ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren üç yıl süre ile saklamak zorundadır.⁴

Alıcılar, onay vermeyi reddedebilirler. Alıcılar onay verdikten sonra, diledikleri zaman, hiçbir gerekçe göstermeden ticari elektronik ileti almayı reddedebilirler. Usulüne uygun alınan onay, alıcılar ticari elektronik ileti almayı reddetme haklarını kullanana kadar geçerli sayılır.

Alıcının elektronik iletişim adresine ileti gönderilerek onay talebinde bulunulamaz. Ayrıca onay, sunulan mal veya hizmetin temininin ön koőulu olamaz.

Onay Almadan Ticari Elektronik İleti Gönderilebilecek Hâller

Aşığıdaki durumlarda, ticari elektronik ileti göndermek için alıcının onayını almak Őart değildir:

- Alıcının kendisiyle iletişime geçilmesi amacıyla iletişim bilgilerini vermesi hâlinde, temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma yönelik ticari elektronik iletiler.
- Devam eden abonelik, üyelik veya ortaklık durumu ile tahsilat, borç hatırlatma, bilgi güncelleme, satın alma ve teslimat veya benzeri durumlara ilişkin bildirimler ile Hizmet Sağlayıcı'ya ilgili mevzuatla bilgi verme yükümlülüğü getirilen hallerde yapılacak bildirimler. Ancak, bu iletilerde mal veya hizmet tanıtımı veya özendirmesi yapılamaz.
- Tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderilen ticari elektronik iletiler. Ancak, tacir ve esnafların bu iletileri reddetme hakkı vardır.
- Sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uyarınca aracılık faaliyetinde bulunan Őirketlerce müşteriilerine bilgilendirme amaçlı gönderilen ticari elektronik iletiler.

2. İYS'nin İşleyişi

Hizmet Sağlayıcılar'ın, ticari elektronik ileti gönderebilmek için İYS'ne kayıt olmaları zorunludur.

İYS ile ticari elektronik iletilerin etkin ve alıcıların haklarını koruyan Őekilde yönetilmesi amaçlanmaktadır.

⁴ Ticari İletişim Yönetmeliği'nin ilk hâlinde bu süre bir yıl iken, Değişiklik Yönetmeliği ile üç yıla çıkartılmıştır.

TURUNÇ

Bu sistemde,

- Hizmet Sağlayıcılar alıcıların onay ve ret bilgilerini alıp, saklayıp, yönetebilecekler,
- alıcılar reddetme haklarını kullanabilecek ve izinsiz gönderimleri şikâyet edebilecekler ve
- Ticaret Bakanlığı gerekli denetimleri yapabilecektir.

Hizmet Sağlayıcılar,

- İYS’nde kullanıcı hesabı oluşturmakla ve
- alıcılardan önceden aldıkları onayları 1 Haziran 2020 tarihine kadar İYS’ne aktarmakla yükümlüdürler.

Hizmet Sağlayıcılar’ın imzalı onay formlarını İYS’ne yüklemesine gerek bulunmamaktadır. Onaylar sisteme beyan usulü ile yüklenecektir. 1 Haziran 2020 tarihine kadar İYS’ne aktarılmayan onaylar geçersiz kabul edilecektir.

1 Haziran 2020 tarihinden sonra, İYS alıcılara bir ileti gönderecektir. Bu ileti, onaylarının İYS’ne yüklendiği bildirilecektir. 1 Eylül 2020 tarihine kadar kontrol edilmediği takdirde, onayın geçerli sayılacağı ve reddetme hakkının İYS üzerinden kullanılacağı ikazı yapılacaktır. Reddetme hakkını kullanmayan alıcılara bu sürenin bitiminden (1 Eylül 2020 tarihinden) sonra gönderilen ticari elektronik iletiler onaylı kabul edilecektir. Ticaret Bakanlığı’nın bu tarihleri üç ay erteleme yetkisi vardır.

3. Şikayetler ve Cezalar

Onay vermemiş yahut ret bildirimini yapmış olmalarına rağmen kendilerine ticari elektronik ileti gönderilen alıcılar, iletinin gönderildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde şikayette bulunabilirler. Şikayetler, elektronik ortamda İYS, e-Devlet veya Ticaret Bakanlığı’nın internet sitesi üzerinden ya da yazılı olarak şikâyetçinin ikametgâhının bulunduğu yerdeki Ticaret İl Müdürlüğü’ne yapılabilir. Şikâyet konusu işlemlerde ispat yükümlülüğü Hizmet Sağlayıcı’ya ve/veya Aracı Hizmet Sağlayıcı’ya aittir.

Ticari elektronik iletiler ile ilgili yükümlülüklerine aykırı hareket eden Hizmet Sağlayıcılar ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar’a Kanun’da öngörülen çeşitli idari para cezaları verilir.

Yukarıda anılan hususlar, ilgili konuların genel bir değerlendirmesidir ve hukuki mütalaa niteliğinde değildir. Her durum ayrıca incelenerek, kendi özellikleri çerçevesinde değerlendirilmeli, hukuki yapı buna göre tertip edilmelidir.

Konuyla ilgili sorularınıza Dr. Esin Çamlıbel (ecamlibel@turunc.av.tr), Av. Naz Esen (nesen@turunc.av.tr) ve Av. Beste Yıldızili Ergül (byildizili@turunc.av.tr) memnuniyetle cevap verecektir.